

Uprava za zatvorski sustav i Hrvatsko psihološko društvo
Okrugli stol "Zatvorenik kao roditelj-psihološka perspektiva", Zagreb, 21. svibnja 2013.

POTREBE I PRAVA DJECE ČIJI SU RODITELJI U ZATVORU

Hrvatska i europska iskustva

 Republika Hrvatska
Pravobranitelj za djecu

Ured pravobraniteljice za djecu

mr.sc. Maja Gabelica Šupljika

zamjenica pravobraniteljice za djecu

DJECA U ZATVORSKOM
SUSTAVU

POČINITELJI, ŽRTVE,
SVJEDOCI NASILJA

MOGUĆNOSTI
PREVENCIJE

djeca u
pritvoru

djeca
pritvorenika

djeca
počinitelji
kaznenih
djela

djeca u
maloljetničkom
zatvoru

djeca
osoba
lišenih
slobode

djeca
zatvorenika i
kažnjenika

djeca u
odgojnom
zavodu

djeca
rođena u
zatvoru

DJECA ČIJI SU RODITELJI U ZATVORU

- Ranjiva, nevidljiva, nedovoljno prepoznata skupina djece
- Diskriminirani zbog statusa roditelja
- Senzacionalistički interes medija
- “kažnjenici bez krivnje”
- Traumatizirana odvajanjem
- Stigmatizirana
- Stide se roditelja
- Zabrinuta, uplašena, tužna, uznemirena, osjećaju krivnju, potištena
- Rizici za razvoj

PITANJA KOJA MUČE DJECU

Glavna pitanja roditelju:

- *Gdje si?*
- *Zašto si tamo?*
- *Kad se vraćaš?*
- *Jesi li dobro?*
- *Dva pitanja “iza scene” – jesam li ja kriv/a, voliš li me?*

Još pitanja:

- *Što će se desiti?*
- *Je li kriv/a?*
- *Što ako nije?*
- *Što će biti sa mnom u budućnosti?*
- *Hoću li ostati sam/a?*

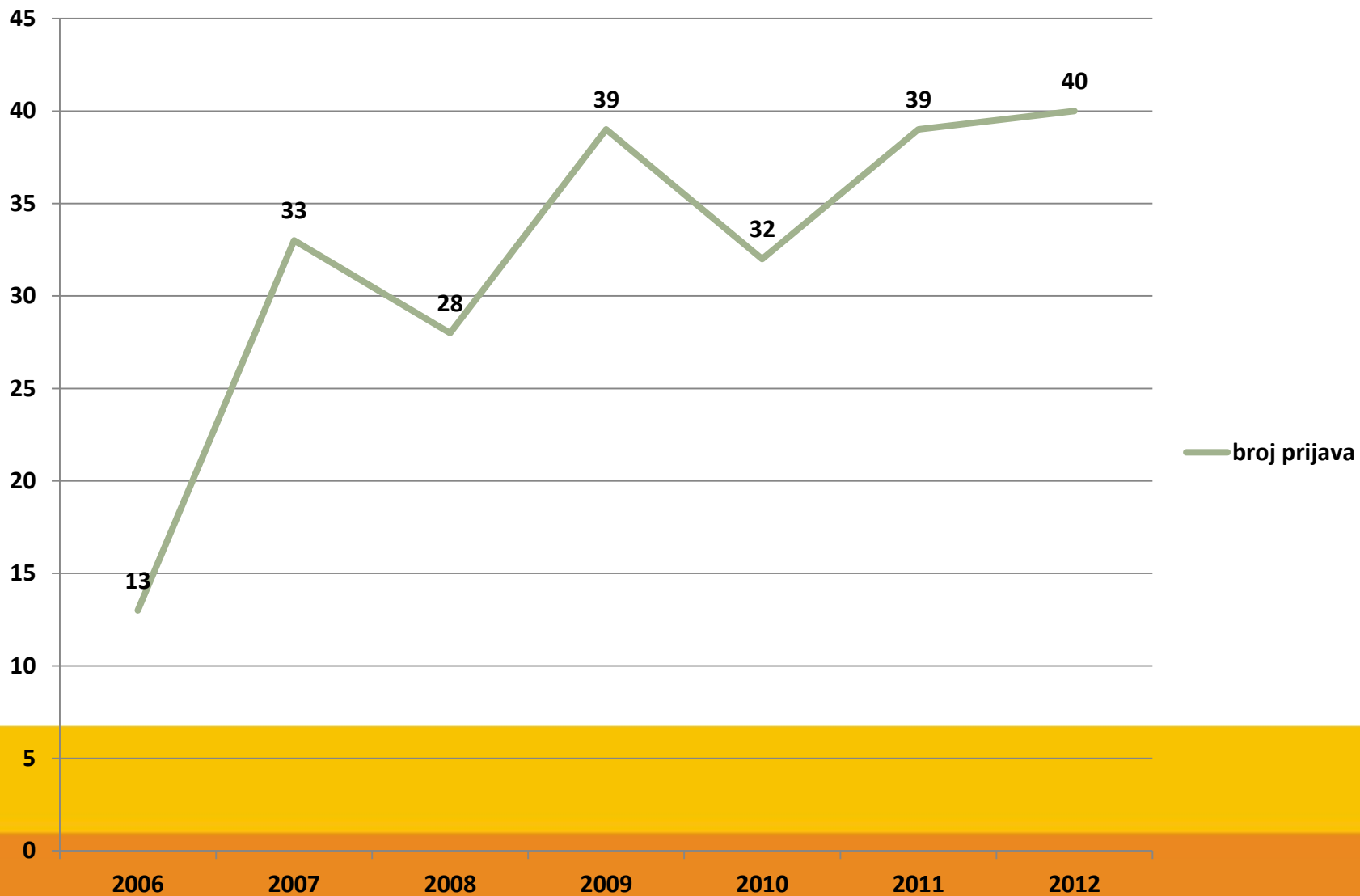
Adalist-Estrin(2003.)

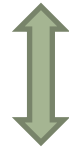
RODITELJSTVO U ZATVORU

- Postavši zatvorenikom, osoba ne prestaje biti roditeljem
- Dijete ima pravo na kontakt s roditeljem s kojim ne živi, osim ako to nije protivno njegovim interesima
- Kvalitetan i osmišljen kontakt zatvorenika s djetetom može smanjiti rizik transgeneracijskog prijenosa nasilja
- Povezano s mentalnim zdravljem djeteta
- Dozvoliti djetetu da odluči hoće li vidjeti roditelja u zatvoru

Prijave kršenja prava djece čiji su roditelji lišeni slobode

POLAZIŠTE

NEDOSTATAK:

- svjesnosti i informiranosti
 - znanja i kompetencija
 - stručnih i javnih rasprava
- koordinacije među sustavima
- adekvatnih zatvorskih uvjeta
 - kvalitetnih programa
 - službi i usluga

1) Stručna
rasprava

Zbornik radova
“Prava djece
čiji su roditelji u zatvoru”

distribucija Zbornika

2) Senzibilizacija
javnosti i stručnjaka
za potrebe ove
skupine djece

POSTIGNUTI CILJEVI

3) promjena stanja u
zatvorskom sustavu
(prostor, organizacija, djelatnici,
aktivnosti, izdavaštvo,
međusuradnja....

4) međunarodna suradnja i
uvid u inozemne standarde

- EUROCHIPS

The European Network for
children of imprisoned parents

-CPT

The European Committee for the
Prevention of torture

- VIJEĆE EUROPE

- EUROPSKA KOMISIJA

5) osjetljivost i svjesnost u društvu

6) krug nositelja promjena

7) prisutnost u izvješćima i dokumentima

8) prepoznavanje od međunarodnih organizacija

S ČIME NISMO ZADOVOLJNI?

- Zastoj u unapređivanju
- Krivo shvaćena tema – građani, zatvorenici
- Nema podataka i jedinstvenih evidencija
- Nekoordiniranost
- Neaktivnost civilnog sektora
- Odustajanje od dobre prakse
- Senzacionalizam u izvještavanju
- Nedostatak službi koje bi redovito i sustavno pružale pomoć i podršku
- Dječja participacija
- Nedostatak istraživanja
- Child-friendly policija i pravosuđe
- Razlikovanje djece roditelja u pritvoru i zatvoru
- Nedostatak specijaliziranog udomiteljstva
-

ŽELJENI CILJEVI

1.

- izmjene zakona i utjecaj na tijela vlasti
- znanstveno istraživanje pojave

2.

- podizanje razine podrške i roditeljskih kompetencija zatvorenika (programi)
- dalje unaprjeđenje uvjeta u zatvoru (prostor, kadrovi, programi...)

3.

- snažnija participacija djece
- bolja zaštita djece čiji su roditelji u zatvoru
- suradnja institucija
- uključenost civilnog sektora

Europski tjedan DJECE ČIJI SU RODITELJI U ZATVORU (lipanj)

“Not my Crime, Still my Sentence”

COPING PROJEKT I ISTRAŽIVANJE

Children of Prisoners, Interventions and Mitigations to Strengthen Mental Health

Metodologija: Dijete u centru

Važnost uvođenja roditeljskog statusa zatvorenika

COPING KONFERENCIJA (2012.)

Suočavanje sa situacijom kada je roditelj u zatvoru: polazište za reformu politika

- Rezultati istraživanja: za politike, zakone i dokumente, praksu i struke
- 12 pan-Europskih preporuka :
 - 1. Osviještenost javnosti i javne politike: osnovni uvjet za promjenu;
 - 2. Child-friendly pravosudni sustav;
 - 3. Podržavanje kontakta djeteta i roditelja koji je u zatvoru;
 - 4. Savjetovanje i podrška roditeljima i skrbnicima te
 - 5. Uloga škole.

Italija

Švicarska

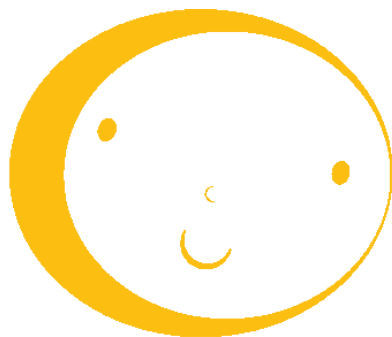

Što djeci treba?

- Razumljiva informacija
 - Privatnost
 - Nediskriminacija
 - Podrška za sebe i roditelje
 - Kontakt s roditeljima
 - Dijeljenje iskustva s drugom djecom
 - Pravo na slobodne aktivnosti
 - Dobro okruženje u zatvoru
-
- **Istina**
 - **Nedepresivne majke**
 - **Prisutni očevi**
 - **Rani, redoviti i kvalitetni kontakti**

 Republika Hrvatska
Pravobranitelj za djecu

info@djete.hr

www.djete.hr